

ZE ZÁMOŘÍ

RUSKO.

Povstání v Lodži v ruském Polsku.
— Černý pátek. — Ve Varšavě to vše též.

V ruském Polsku to kvasí ne jenom, ale kdyby Poláci neměli v paměti smutné zkušenosti z poslední nezdané své revoluce, tu by povstání vzplanulo bezpochyby po celém území polském.

V Lodži, v kterémžto průmyslovém městě událo se již tak mnoho krvavých srážek, došlo v pátek k pravému povstání, v němž dle některých zpráv zahynulo na 2000 lidí, dle jiných zpráv pouze 200 lidí a 1000, ne-li více, bylo jich poraněno.

Srážky mezi dělnictvem a kozáky započaly minulé úterý a sice po pohřbu oběti, jež zahynula ve srážce, která se udála v neděli. Davy lidu počaly vytloukatí kofaliny a na to v zúfivosti opilství se počaly vrhati na policii a na vojsko, kdekoli se toto objevilo a několik policistů a vojsků bylo těmito davy zabito. Na to někteří zapálili vyloupené kofaliny a lid obstoupil hořící budovy a zabránil hasičům, aby požáry mohli uhasiti.

V pátek z rána lid byl rozjitřen do takové míry, že líbal rudé prapory a i děti přisahal na ulicích, slyšou hotovy zemřít za svobodu.

Na tržišti jedno mladé židovské děvče vystoupilo na bednu a plamennými slovy počalo pobádat lid k povstání. V tom objevila se policie a vystřelila do davu a zabila mladou řečnici. To lid na tržišti shromážděný rozzuřilo do nejvyšší míry a ten počal stavět ve vedlejších ulicích barikády z vozů, telegrafních sloupů a kamenů. Nejvíce barikád bylo postaveno v židovské čtvrti. Ve srážkách na to následujících byly vrženy dvě bomby do kasáren vojsků a dvacet z nich bylo jimi zabito a raněno. Okolo 11. hodiny dopoledne byly veškeré továrny v Lodži zavřeny a lid proudil všemi ulicemi zpívaje a pronášeje vyhrůžky. V poledne kozáci, dragoni a pěchota se snažili lid rozehnati a do lidu bylo stříleno bez milosrdenství. Ten odpovídal také stříbrou z revolverů a pušek. Část povstalců střílela po vojcích z oken a se střech a někteří po nich lili vitriol a oběti této strašlivé kyseliny bolesti téměř sešlely.

Po celý den trval tento boj po vstalého lidu proti vojsku a v noci teprve nastalo ticho, jen tu a tam zavzněl nějaký ojedinělý výstřel, na nějž vojsko odpovídalo salvy.

Vojskáci byli tak rozrušeni, že nedbali, na koho stříleli a tak zabíjeli i mnoho žen a dětí. Po nocí noc kozáci sbírali po ulicích mrtvol padlých vojsků a odnášeli je v kárách na blízké hřbitov, kde je pochovávali beze všech ceremonií a následkem toho zůstal hřbitov zabítých nezjištěn.

Mnohé domy v Lodži ještě v noci byly zabarikádovány a zabedněna matracemi, aby lidé nemohly kulky z kozáckých pušek proniknouti.

Ve Varšavě došlo k srážkám v noci, v nichž vojenské jednotky vypálily do lidu dvě salvy. Někteří muži byli poraněni. Lid odpovídal stříbrou z revolverů. Ve Varšavě jeden tajný policista byl zabit.

Spisovatelé se shlukli o 6. hodině v noci a zpívající, pochodovali za sebou prapory po Grabisovské ulici. Na rohu Wronia ulice vojsko poslal jízdu patrolu, po které davy, v tom kdosi hodil bombu a ta poranila dva

vojáky. Útočník zmizel v davu a nebyl dosud polapen.

V celé Varšavě jest dělnictvo na stávce, jež byla zorganizována socialistickým revolučním výborem a sice jako demonstrace pro Štěpána Okřeju, zámečnicka, který dne 26. března hodil bombu do policejní stanice v Praga a za tento zločin byl odsouzen k smrti.

V těchto dnech došlo na sesazení místodržitele východních sibiřských provincií, admirála Alexejeva, který jest jedním z hlavních původců neštěstí na dalekém východě. Alexejev propuštěn byl z úřadu oznámením v úředních novinách, které postrádalo všeho projevu politování a uznání "zásluh", jakého se obyčejně odstupující vysokým osobnostem dostává. Ze všeho toho jest patrno, že se chce car zhostiti zodpovědnosti a svaliti ji na jiné.

Vrtkavý car, zdá se, že se počíná opět kloniti na stranu druhou, totiž na stranu míru, neboť hned po propuštění Alexejeva povolal si k slyšení ministerského kancléře Witta a měl s ním několikahodinovou rozmluvu. Dle toho se soudí, že bude Witte členem mírové komise. Zároveň se oznamuje, že ministr zahraničních záležitostí, Lamsdorf, odstoupí, poněvadž se vážně rozemohl. Lamsdorf jest přívržencem míru. Jako však diplomat se příliš neosvědčil.

Americká vláda dovolila, aby z ruských křižáků v Manile internovaných směli býti do Ruska posláni všichni námořníci ranění a nemocní, když slíbí, že se již během války boje nesúčastní. Zdraví však musí zůstat internováni s loděmi.

RAKOUSKO-UHERSKO.

Nemalé vzrušení nastalo v pověstném klášteře v Tziducani, když se v těchto dnech roznesla zvěst, že byla v klášteře po 30 let žena. Po 30 let byl v klášteře tom mnich páter Basil Popovič, pověstný asketickým životem a zbožností a se všech stran putovali do kláštera věřící, aby se od něho dali vyzpovídat.

Před několika dny páter Basil zemřel u věku 90 let. Klášterní čeledi nařizeno, aby připravila nebožtíka ku pohřbení a tu vyšlo na jevo, že mnich byl ženského pohlaví.

Bylo pravidlem v klášteře, že si mnichové nechali růsti vousy a také páter Basil měl trochu vousů na bradě. Hlas jeho byl silný a hluboký a protože pracoval stále v klášterní zahradě do posledka, byl považován za velmi pilného a pftichlivého mnicha a nikoho ani ve snu nenapadlo, že by mohl být ženštinou.

Nyní se mnichové upamatovali, že byla před třiceti lety spáchána v jednom vzdálenějším konitátu strašlivá vražda manželky a dvou dětí. Žena, jež nejspíše spáchala hrozný čin, zmizela a nikdo ji nikdy nespattil. Myslí se tehdy, že skončila někde samovraždou Popovič přišel druhou noc po tom, kdy byla vražda spáchána, do kláštera a žádal, aby tam byl přijat. Jeho žádosti bylo vyhověno a nyní se má za to, že to byla vražednice svého muže a dětí.

Přednáška E. St. Vráze.

Z New Prague, Minn., se nám sděluje: V sobotu dne 24. června večer přednášel zde slovatý český cestovatel p. E. St. Vráz v síni ZČB. Návštěva, bohužel, byla tuze skrovná, neboť po celý den pršelo, tak že venkovní lidé nemohli se účastnit, domácí pak po většině zůstali doma.

Zpravodaj.

MISSOURI

Bolivar, 24. června.

Sec sák, abych neklel. Dejte už mi pokoj. Už zase ten prozluklý Rodžestvenský. Teď tomu začnám pomalu sám věřit, že jste vy "Hejslovani" pobláznilí půl Ameriky. Podívejme se na věc. Konečně se do mne pustí v Pokroku pan Votava a vezme si hned na pomoc samotného Mark Twaina, Shakespeara a hlavněho trumfa, jakýsi papír, vydávaný pod jménem Fremont Herald. Milý pobratime Slovane. Neházejte po mně tolika citáty. Těmi na věci ničeho nezměníte a potom, víte, že kdo hází příliš myšlenkami jiných chce tím jen zakrýti nedostatek svých vlastních. Tím samým právem, jako pan Votava cituje proti mně Twaina a Shakespeara, mohl bych já proti němu citovat Balaamovu oslici. Jestli nějaký obskurní venkovský plátek a la Fremont Herald udělá z Rodžestvenského hrdinu (beztoho to odněkud otiskl), tím ještě nealfečeno, že jest jeho hrdinství ve popíratelným. Pro několik slov plagiátu ve Fremont Heraldu nemusí přece ještě každý Slovan kvát: "Sláva hrdinovi, Rodžestvenskému," přičli se to jeho úsudku a rozumu. Uváděti jméno tohoto ruského "ničemy", na kterého jsme se tolik spoléhali a který nás tak prahanebně sklamal, ve spojení s hrdinou jako jsou Oliver Peery, Farragut, Sampson, Schley, nebo docela Paul Jones, jest mírně řečeno drzostí a snižováním těchto velikánů. Myšlím, že i sám Cervera by se proti tomu ozval, kdyby jste ho porovnávali s Rodžestvenským. Kápněte nám, pánové, božskou. Co by jste byli tak psali o Jiřím Deweyem, kdyby byl u Manily dokázal tak hrdinský kousek, jako dokázal váš oslavenec Rodžestvenský v úžině korejské. Byl by na věky věkův uznán za neschopného ničemu a zbabělce. Zrovna za takového prohlašují samotní kapitáni ruských lodí vašeho Rodžestvenského. Za 35 minut po zahájení bitvy marně se ohlíželi velitelové lodí po komandantovi. Ten prchal na ničteli torpéd, aby se dostal z dostřelu japonských lodí. Ani Něbogatov neznal jeho bitevního plánu a jest skoro jisto, že Rodžestvenský sám žádného vůbec ani neměl. Pro mne, za mne, chcete-li mermomocí z něj udělat hrdinu, choďte se třebas k němu modlit. Mně to neublíží. Jen nešlapte při tom rozum v blátě. Jestli redaktor fremontského plátku, který pan Votava cituje, dovede napsat krásnou původní zprávu o tom, jak někdo přivezl do města prasata, vejce, nebo čerstvé maslo na prodej, tím není ještě řečeno, že by musel být hrdinou ten, koho on hrdinou prohlásí a o němž celý svět ví, že bitvu zbaběle prohrál. Na dištanc 800 mil tisknu po slovansku přátelskou pravici p. J. F. Lovčika z Píseku, N. D. Jeho dopis v posledním Pokroku Západu dokazuje, že české časopisy svým potřeštěným panslavismem nevyhládily dosud veškerou zdravý názor z mozku našeho lidu. Či chcete, abychom dosud líbali ruku tyranu, jenž karabáduje naše ujařmené slovanské bratry? Podívejte se na Poláky, podívejte se na samotný ujařmený ruský lid, do kterého ve jménu Boha a cara stílil neustále kozácké hordy, když se opovážl žádati o chleba a prosí, pokorně prosí, o audienci u svého samotného císaře. Ostatně o carském slovanství může se asi tak mluvit jako o páni Votavově židovství. Po Adamovi z jednoho kolena. Škoda, že byly v Americe již několikrát vydány Čechovy "Písničky" a přece nedovedli z nich

naši Hejslované čerpat poučení. Kdyby byla celá ta věc hodna argumentování, rád bych se ho podjal, ale hádat se o tom, je-li skutečně Rodžestvenský hrdinou neb ne, zdá se mi směšným. Proto ještě jednou prosím ty pány, kteří jsou panslavismem tak spiti, že se nedovedou zbaviti myšlenky o ruském hrdinství, aby počkali, až se jim trochu vykouří z hlavy. Nechoďte v bačkorách na parádu. Za nedlouho by vás to samotné mrzelo, že jste se kompromitovali. Sama Novoje Vremja píše: "My jsme se spoléhali tóže mnoho na pána Boha a málo na sebe. Kdybychom místo posvátných ikon (obrázků) byli poslali na lodi pořádné kanonýry a velitele, tu mohlo to dopadnout jinak. Ale takto se to utopilo všechno i se zářeznými obrázky a ničemnými vůdci."

Hurryup. Nadejte jim, těm bídným zrádcům všeslovanské myšlenky. Potřebujete li k tomu citáty, najděte je v Shakespearovi nebo Twainovi a konečně, nebudou-li tam, vezměte se na pomoc bibli. V té najdete citáty ke všemu, na co si pomyslíte. Jen měl ještě zpívat Mojžíš místo aj-vej "Bože carja chráníj" — a kdo ví, jestli by se nedali dnes všichni obžezat, aby byli plnokrevnými panslavisty i dle písma.

Bolivar připravuje se na slavný čtvrtý July. V městě bude pravě pozdvižení a nařinici shromáždí se na farmě pana Josefa Pecky, kde pořádá Řád Bolivar, ČSPS., na ten den zábavu. Též více výletníků se sem očekává ze severu. Kdo by měl chut vidět naši krajinu, jak vypadá v době žní, jen ať neotál a přijede teď, kdy nejlépe pozná, jaká úroda zde dá se vypěstovat. Čtvrtý červenec bude k tomu nejpříznivější dobou a cesta laciná. Zvu všechny krajany, kteří mají v úmyslu podívatí se na jihozápad, aby přijeli na ten den.

Bohoslužby v Karlíně odbývají se nyní jednou za 14 dnů a to na faře. Na kostelní budově pilně se pracuje a nestane-li se nic nečekávaného, bude dohotovena do sv. Václava.

Zdejší mládež jest zase otevřena a majitel spoléhá hlavně na našince, že ho budou patronizovati.

Pan Anton Veselý čeká sem přátele z Čech. Sestra p. Opatrného, která sem jede z Vejvano va v Čechách, dosud nepřijela, ale čekáme ji každým vlakem.

V Clinton praskla banka. Příčinou jest úpadek slavného rančera a pěstitele herefordského dobytka, Caseyho. Krajáné, kteří zde byli, pamatují se na jeho ranch severně od Clinton, kde chován jest ten nejlepší čistokrevný dobytek. Pan Casey koupil býka až za \$5000 a stále tvrdil, že čim dražší plemenníci, tím lépe se vyplácí, až z toho udělal pangrot.

Strýček Skalický z Holyrood, Kas., píše o původu svého rodiče Kozlan. Myšlím, že se v té věci mylí. Já mám podle pamětní městské knihy a desk zemských sestavenou historii tohoto města. Půjčil jsem ji spolku rojáků kozlanských, který existuje v Chicago, aby ji uveřejnili, poněvadž se ale tak nestalo, učiním tak co nejdlíže sám.

Bolivar, 25. června.

Našemu milému příteli, panu Josefu F. Přibylvi, red. "Pokroku Západu" a jeho spanilomy slně choti k narození dceryčky ze srdci upřímných blahopřejeme. Ludvík, Marie, Milena a Miloš Dongresovi.

Zdejší židovsko-katolický odřihost provází jakéhosi wisconsinského krajana od Prdučina po Polk County, ale dává si dobrý pozor, aby se krajánek nedostal do styku s našinci. Alespoň ne dlíže, než ho bude mít dobře "zavázáno". Pak může jít k čau.

Sestra krajana Opatrného s hoškem přijela sem z Čech včera. Poslali jí přes Springfield a slezla v Karlíně, zatím co pan Opatrný na ni čekal v Bolivar. Teprve, když přijel do města karlínský představený pan Jos. W. Dvořák, zvěděl Vašek, že čeká zde darmo.

Na džulaj levné cestování. Což, milí Pokrokáci, nemáte chuť se podívat Missouře na zuby hezky z blízka? Bude Vám to za to stát. Týž den pořádá Řád Bolivar, Č. S. P. S. na farmě krajana Pecky výlet. Tak nám přijďte pomoci vypít pivo.

Paní Marie Dongresová dosti povážlivě onemocněla tak zvanou erysipelas, čili, jak tomu v Čechách říkávali, "růž" v obličejí. Lou W. Dongres.

WILBER.

Wilber, 26. června 1905.

Pan Jos. Novák, příručí našeho okresního pokladníka, dívá se nyní docela jinak na ten svět, neb dnes jest si vědom, že jest tatínkem roztomilého synáčka. Přejeme mu mnoho štěstí jak teď, tak pro přítště.

Pan J. F. Moravec, náš výtečný zakázkový krejčí, byl min. týden v Omaze na veselce svého syna, p. F. J. Moravce. Tatínka doprovázela dcera jeho Růžena. Pan Moravec po veselce přijel zpět, ale Rosie zůstala v Omaze na delší návštěvě.

Pan Frank Zeman, jeho manželka, babička Bártová, slč. Korbelová a slč. Anna Růžičková odjeli v sobotu dne 24. června do Milligan na pohřeb malého novorozeňátka p. K. Šmrhy. Paní Šmrhová jest rozená Bártová a první bejbínko své ztratila za dva dny po jeho narození.

Pan Gustav Melcer ve svém dopise z Prahy sděluje mezi jinými zprávami, že doprovází profesora Ševčíka na jeho letní sídlo do Prachatic u Plzně, kde bude prof. Ševčíka vyučovati angličtině. Z takového počtu žáků vybral si prof. Ševčík pana Melcera. Pan Melcer hodlá se ku konci roku vrátiti domů do Wilber, kdež jej rodiče a bratři s toužebností očekávají. Pan Gustav jest ve Wilber velice oblíben.

Pár pěkných mladých koní na prodej u B. J. Vašáka, Wilber, Neb. Zpravodaj.

Radíme-li učiniti pokus se světoznámým Anker Pain Expellerem, není to žádný pokus. Svoji výtečnou pověst po celém světě jako léčební prostředek proti reumatismu děkuje Pain Expeller jedině svým velkým výsledkům. Cena 25c. a 50c. za láhev.

Přijme se

ŘEZNÍK s malým kapitálem k vedení řeznického obchodu v městěčku se 250 obyvateli ve východní Nebrascce. Tažte se (s udáním stáří a zkušenosti) u

F. J. Kirchman,

47— Wahoo, Neb.

Chcete-li, aby vaše obydlí vyhlíželo opět úhledně, obraťte se jen na

W. Malého,

808 Hickory ul., Omaha.

Jenž v oboru vylepování a barvení má velkou zkušenost. Politrování (polish) pian a dražého nábytku věnuje zvláštní pozornost. Jest to jeho specialitou. — Za veškerou práci nejlépe ručí četná a velice pochvalná doporučení dřívějších jeho zákazníků. 3811

KOLOTOČ Merry-Gio-Round

v dobrém stavu, na prodej levně!
O bližší pístu us adresu: "Kolotoč," Pokrok Západu, Omaha, Neb. 4811